

Stanowisko nr 4/21
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 16 marca 2021 r.

w sprawie upamiętnienia Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Polski w 120 rocznicę urodzin

W związku z przypadającą w 2021 roku 120. rocznicą urodzin Kardynała Stefana Wyszyńskiego Sejmik Województwa Mazowieckiego postanawia upamiętnić tę wybitną postać oraz jej bogatą działalność społeczną i religijną.

W 2021 roku przypada 120. rocznica urodzin Kardynała Stefana Wyszyńskiego uważanego za jednego z największych Polaków XX wieku, męża stanu, autorytet moralny, duchowego przywódcę przemian społecznych, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce, nazywanego Prymasem Tysiąclecia po przygotowaniu obchodów milenium Chrztu Polski w 1966 r.

Kardynał Stefan Wyszyński był przede wszystkim społecznikiem, oddanym nauczycielem i współtowarzyszem doświadczeń i walki o wolność, którą rozumiał jako wartość podstawową, niezbywalną dla każdego człowieka. Walka o wolność Narodu, którą toczył Kardynał miała charakter intelektualny, socjologiczny, psychologiczny, a przede wszystkim była to walka jawna i prawdziwa. Walka ta nigdy nie przybrała charakteru nienawiści, agresji, czy form politycznych, była to ciężka i odpowiedzialna praca na rzecz dobra Narodu i w obronie prawdy.

W okresie komunistycznych represji wobec Kościoła i społeczeństwa Kardynał Stefan Wyszyński bronił chrześcijańskiej tożsamości narodu. Był inicjatorem politycznego ułożenia stosunków z władzami państwa. Jednak po ingerencji rządu w wewnętrzne życie Kościoła i zasady obsadzania stanowisk, gdy biskupi polscy wystosowali list będący odpowiedzią na politykę rządu, w którym znalazły się słynne słowa „non possumus” (nie możemy), wyrażające niezgodę na podporządkowanie Kościoła władzy, publicznie ujawnił treść tego dokumentu. Został za to aresztowany i do 1956 r. przebywał w miejscach internowania w: Rywałdzie, Stoczku Warmińskim, Prudniku i Komańczy.

Po odzyskaniu wolności Prymas, w latach 1957 - 1966 prowadził Wielką Nowennę, która miała przygotować naród na obchody Tysiąclecia Chrztu Polski. Był też jednym z inicjatorów słynnego orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich, co spotkało się z ostrą reakcją władz komunistycznych.

Przez dziesięciolecia swojej posługi Prymas Stefan Wyszyński zdołał przeprowadzić polski Kościół przez niezwykle trudne dla jego funkcjonowania lata komunizmu. Przez swoje aktywne działanie utworzył drogę na Stolicę Piotrową Karolowi Wojtyła, który przybrał imię Jana Pawła II.

Niejednokrotnie wobec napiętej sytuacji polityczno-społecznej podejmował starania mające na celu łagodzenie konfliktów na linii rząd - opozycja. W latach 1980 - 1981 pełnił rolę pośrednika w negocjacjach pomiędzy władzą a NSZZ „Solidarność”. Apelowal do Polaków: „Chciejmy widzieć to, co nas łączy i zspala, a przemykać oczy na to, co nas różni i dzieli”.

Zmarł 28 maja 1981 r. w Domu Arcybiskupów Warszawskich i został pochowany w warszawskiej archikatedrze św. Jana Chrzciciela, w krypcie biskupów warszawskich.

Kardynał Stefan Wyszyński został pośmiertnie odznaczony najwyższym orderem Rzeczypospolitej - Orderem Orła Białego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Marcin Podsędek